

Biserica și Scoala

Foaie bisericească școlastică, literară și economică.

Apare odată în săptămână : DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria :
Pe un an 10 cor. — pe $\frac{1}{2}$ an 5 cor.
Pentru România și străinătate :
Pe un an 14 fr. : pe jumătate an 7 fr.

PREȚUL INSERTIUNILOR :

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Corespondențele să se adreseze Redacției

„BISERICA și SCOALA”

Ear bani de prenumerări la
TIPOGRAFIA DIECESANA în ARAD.

Zile de sărbătoare.

Lucru rar, într'adevăr întâmplător, dar totodată și plăcut, înălțător și măngăetor pentru părțile noastre aradane, pentru noi, au fost serbările ce s-au potrivit în zilele prime ale săptămânii, care se încheiau.

Ziua de sf. Mărie, deșteptătoare în sufletele omenești a sentimentui celui mai curat al iubirii și pătimirii, a fost ziua pelerinajului pioșilor nostri creștini, la sfântul nostru așezământ al M-rii Bodrogului.

Comune, cu tot ce-i mai de frunte, creștin și român, din depărtare și din locuri mai apropiate, pornit-au și venit-au la lăcașul de evlavie, cu prapori și cântări, cu preoți și popor, fără încetare cântând, în drumul lor, mărirea lui D-zeu.

Mii de inimi înălțate de pietate venit-au să se plece, făptuirile Domnului pleacă genunchii la altarul sfânt din mărețul locaș dela Hodoș-Bodrog, locaș menit să reverse măngăere între oameni și spre cer să înalte rugile fierbinți ale unui neam, cu frica lui Dumnezeu, dornic de lumină și menit la o falnică viață.

Și când pietatea se revarsă în picuri de cântări evlavioase, de se deschid par că cerurile, pentru a primi glasurile din inimi esite, când la locul sfânt al Mănăstirii se închină mulțimea celor ce și-au pus nădejdea în Domnul, — pe celalalt mal al bătrânlui Murăș, al vechiului tovarăș de lăguire și jale al Românilui, în fruntașa comună Pecica s-au întrunit dascălii români, ca să vestească puterea luminii și cuvântul adevărului.

Este Reuniunea învățătorilor gr. or. români din părțile de dincoace de Murăș ale diecezei Aradului, care și-a ținut adunarea anuală, cu frumoase prestații din domeniul activității intelectuale a membrilor săi.

Simțita înălțare a nivelului intelectual al învățătorinei noastre preste tot și în special preocupăriunea serioasă și pricepută a multora dintre dânsii de probleme din domeniul școlar și social, îndeosebi, sunt criterii și garanții, pentru buna îndrumare a poporului nostru, prin luminătorii săi, cei mai apropiati, chemați a vorbi, a mișca și a conduce prin iubire și prin lumină...

Iar de aci de vom întoarce drumul pe Murăș în sus, către măreața cetate, în care sălăsluitu-să acum câteva veacuri un mare Arhiereu și mucenic român, vom vedea cum a dispărut orice ponos din dârzenia vremelnică, cum la sunetul de clopote, la rugile din sfântul altar se adună, ca să aducă prinos de închinăciune Tatălui ceresc, acei ce intru nădejde a zămislit idea Thaliei române la noi, și văd crescând, desfășurându-se, înpodobindu-se, puternică ideă, care așteaptă o apropiată în trupare.

Și cu atât mai mărețe au fost serbările dela Lipova, ale Societății pentru crearea unui fond de teatru, cu cât n'a lipsit din salba cununei românești nici prețiosul mărgăritar, tăranul român, atât de rar prețuit după vrednicie și mai rar ajutat după trebuințe...

Zile de sărbătoare au fost aceste pentru noi, pentru credincioșii nostri, pentru poporul nostru, care în credință a aflat măngăere, în învățătură nădejde pentru viitor și în artă înflăcărarea sufletului său în mândrie națională.

Reprivim cu mulțumire sufletească la aceste zile trecute și ne simțim întăriți, după ce am văzut dovezi de muncă, vrednicie, înaintare și credință la aceste ocazii de sărbători, a căror soc și farmec mai de aproape ne-a încălzit pe noi, pe noi ceice dorim și vestim răspândirea cultului și idealului pretutindeni, în accepțiunea lor cea mai sublimă.

Fapte păgubitoare.

In anii din urmă s-au grupat în jurul acestui organ de publicitate un număr oare care de tineri idealisti și însuflați, — precum ar trebui toti să fie — cari prin articoli îscălați de ei, voiau să contribue după puliuță la marea muncă a generării neamului românesc. Si numai conduși de bune intenții, au făcut, cele ce au făcut. Si s-au aflat între ei unii, cari în termeni mai aspri, dar obiectivi, și-au exprimat nemulțumirea asupra modului de conducere și asupra activității mancă a pastorilor față de pastorișii lor. Si tinerii n'au fost primiți cu ochi buni. Li s-au făcut invinuiri nedrepte, li s'au înputat, că nu le șade bine și nici nu e cuvințios să dea învățături pentru viață practică, celor ce de mult fac praxă de viață.

Vor fi facând nu-i vorbă praxă, — ce nici n'o trage la îndoială nimeni, — dar întrebarea e: corespunde ea pe deplin îndatoririlor, ce ni-se înpun față de așezăminte noastre bisericesti, corespund încercărilor de a pune stăvilă și de-a întări neînvincibila cetate dumnezeiască în fața alător dușmanoase și puternice curente de distrugere, ce ne amenință hotăritor din toate părțile?

Când cu sufletul nostru de buni creștini și de Români de bine, vom medita asupra curentelor contrare bisericii, asupra spiritului timpului, cu groază trebuie se vedem, că preoțimea noastră zilnic lasă să se desfășure lucruri ce tan adânc în viață bisericiească, adânc în moralitatea creștină. Hotărît, că neglijă în mod prea vădit sfârșita chemare, pentru țărăniminea noastră, a căror colibe sunt valtre de pustiire și de nenorocire, cui buri de decădere morală. Au neglijat îndatoririle față de neamul românesc, cei ce azi sunt chie mați ca se înfăptuiască deșleptarea neamului, luminarea poporului asupră și săracit, au neglijat chiar acea clasă socială, asupră căreia cade cea mai aspră răspundere și asupră căreia se îndreaptă privirile pline de nădejde ale celor întrășiți.

Dacă celim rapoartele sinoadelor protopopești, (s'a găsit un singur protopop să și lipărească un atare raport; dl protopop Ioan Georgia,) susfletul ni-se sfătie de durere, căci în loc să putem constata îmbunătățire în modul de guvernare a supraveghitorilor și propovăduitorilor învățăturilor bisericesti, vedem din an în an un regres tot mai însămicător. Si crede cineva că se pornește ceva în folosul cauzei? Atât numai, că adunați fiind într'un sinod sau altă întrunire, constată și ei răul, stau apoi și se plâng de stricăciunea și perirea oamenilor, fără a pune mâna să le micșoreze, fără a face pașii de încercare pentru îndreptarea moravurilor și relelor,

Când sunt atât de indolenți, zadarnică lamentarea, zadarnic ne caiim. Lamentarea și căința nu ne poate ajuta, ne poate însă acțiunea, ce n'o desvoltăm. Sfinții Părinți! Acțiune! Acțiune se recere, căci dacă ne ferim de ea, pentru ce trăim?

Că slabeste în popor credința față de așezăminte bisericesti, că nu e atât de moral ca întrecut, e lucru doar constatat. Prilej de îndreptare a moravurilor li-se dă îndeosebi preoților de sub Consistorul Aradă, care a luat hotărîrea, că catehizările în școalele noastre să fie făcute de preoțime. Si cu ce ne-am ales? Atunci când sunt mai mari îspitele, și mai grele neajunsurile, atunci când preoțimei li-se dă prilejul să formeze ei o generație mai bună, mai morală crescând temeinic de pe băncile școalei tinerele văstătare concrezute oblăduirii lor; atunci cu îndârjire răspinge dela sine cea mai de căpetenie datorință, ce i-se înpune și prin autoritățile ei și în urma postului ce-l ocupă, ca pastori suflați.

Ei vezi! Si dacă se află căți-va tineri, că și judecă după faptele lor, atunci acestea sunt lipsiți de buna-cuvîntă, și nu înțeleg rostul vieții, căci n'au praxă.

Nu judecați lucrurile după etatea respectivului dela care vin, ci după rostul lor, căci toți suntem chemați de o potrivă să muncim cu dragoste pentru a neamului fericire, și a bisericii apărare. A și și indolenți și a și judecă rău, pe cei ce binele-l doresc, sunt numai fapte păgubitoare, de cari n'avem lipsă.

Petru E. Papp.

Învățătura universalului moral

de:

Szitnyai Elek.

Școala, viață prelinde acum multe dela oameni. Crește trebuința de a învăța și a ști. În aceea luptă mare, care se numește luptă pentru existență, știința are tot mai mare rol.

Este cu neputință însă, ca cunoștința, știința cea multă să aibă una și aceea-și valoare. Este de lipsă, că în marele imperiu al științei să fie deosebiri mari în privința valoarei, necesității cunoștințelor. Din experiență știm, că fără anumite cunoștințe nu putem trăi, fără unele ar și numai o tortură viață și întors, foarte multe cunoștințe, științe sunt fără cari foarte ușor nefericim.

Acum însă, când aşa s'a dezvoltat imperiul cunoștinței oamenilor, încât fiecare trebuie să învețe atâtă, tot mai mult și mai mult va veni aceea lipsă, că să ne înmulțim cunoștințele cu cele mai necesare, ear pe celea accesoriei le omitem. La aceasta ne silește aceea, că și îngreuiarea susfletului își are marginile ei.

Memoria noastră fără îngreuiare supoartă o anumită cantitate de cunoștințe, ear cealaltă cantitate mare suntem silici a nu o ști, a nu o cunoaște. Si sigur, că pe căt înaintăm, cu atata va crește aceea cantitate, pe căre nu o putem susține în susflet, de căci atât mai vârtoas va trebui să alegem.

De multe ori și mult am cugetat, că ce va fi aceea, ce în tot timpul, în toată poziția și tot omul ar trebui să știe, cu un cuvânt, ce e mai de știut?

La această întrebare numai așa vom putea răspunde, dacă vom examină ținta vieței. Țintă omenească este *fericirea*. Trăim, ca să ne fericim pre noi și încât e posibil, să fericim și pe alții. Aceasta eărăș numai așa se poate, dacă poftele trupești și sufletești, lipsile ni-le câștigăm în cît e posibil, așa ca să nu atingem drepturile altora, cu alt cuvânt, dacă suntem scuți de stricăciuni trupești și sufletești. Însă, pentru ca să ne îndestulim poftele trupești, ca să incunjurăm boalele, trebue, să cunoaștem anumite legi naturale, tot așa, ca să îndestulim poftele sufletești, trebue să cunoaștem anumite legi. Toate acestea legi le numim *universal*.

Tot, ce se întâmplă în univers, se întâmplă din anumite cauze. Acestea cauze stau în legătură unele cu altele. Cataractul, schintea electrică, mișcarea acului magnetic cugetarea produsă în creeri, fuga cometeelor, furiul lotrilor: toate au o anumită cauză. Toate acestea sunt alte și alte fenomene ale marelui universal.

Tot ce e vietuitor și nevietuitor aparține universalului. Orice știință deja în momentul nașterii ajunge sub domnia universalului.

Numai o lege este nemiloasă, numai una nu cunoaște excepțione: universul. Acest universal are legi mai mult sau mai puțin cunoscute nouă, care fenomene cuprinzibile și necuprinzibile de senzurile noastre. Acelea legi bine întocmite ale universului, care le putem cuprinde sub senzuri, de ex.: legile fizice, himice șic. le numim *universal fizic*; acelea legi care domnesc peste viața noastră spirituală, care ne regolează soartea, le numim *universal moral*.

Dacă orice, ce este și va fi are soartea, să ajungă sub legile universalului, dacă acesta este creatorul ordinii în lume, regulează viața, fericirea, oare nu avem cea mai mare lipsă de cunoașterea universalului? Însă însuși universalul are atâtea legi, încât nu putem să le ținem pe toate, dar precum ni-se adverește, nici nu avem lipsă de toate. Știința, că focul ne arde este mai nemăsurat de lipsă pentru noi, decât p. ex.: legea polarizației. Cine un anumit timp trăește conștient, totdeauna își câștigă cunoștință fizice.

Cu cît cunoaștem mai bine universalul fizic, atunci zis, cu cît cunoaștem secretele naturei mai bine, cu atât le atragem în puterea noastră mai tare puterile naturei, cu atât ne fericim mai ușor. Aici mai avem și preferință, că însăși natura ne învață: ne învață clar, ne convinge într'atâtă, încât îi recunoaștem legile de neschimbate și într'atâtă ne încredem în ele în adevărurile matematice. Consecvența acesteia este, că știind, chiar voind, nici când nu greșește în contra lor. Cine vede groapă înaintea sa, nu pășește mîntea; cine vede înaintea sa foc, nu-și bagă mână în el, tocmai așa, cine știe „odată unul” nu zice, că

Cu un cuvânt universalul fizic sălăște spiritul omeneșc, să se inchine cunoștelor lui legi.

Durere, nu așă stăm cu legile universalului moral. Acele atâtea sunt cauzele și efectele, așa sunt de complexă factorii, că putem aduce anumite legi, numai după o lungă examinare și privire. Universalul fizic și moral așa se raportează unul către altul, ca orologul de soare cu acel orolog de buzunar, care arată același timp, luniile și și căntă. Pe când structura celui dintâi poate prinde și omul nepricopșit, intrucât vede miscarea soarelui și a umbrei, pe atunci cu structura

unui așa orologiu complicat, numai un orologier îște este în curat. Însă, precum structura unui orologiu complicat umblă după anumite legi, așa și universalul moral își are legile lui.

Cugetul, simțul, voința spiritului omeneșc sunt o urmare a procesului psihic și vital. Tot așa putem zice și despre viața societății omenești. Așadar legi domnesc asupra vieții morale ale singuraticilor și a societății și acestea formează universalul moral.

Precum pentru indivizi este de lipsă cunoașterea universalului fizic, tot așa este de lipsă și cunoașterea celui moral. Ambele ne asigură existența, fericirea. Cari sunt cele mai ponderoase legi ale universalului moral? Prima și fundamentală lege tot așa sună, ca și la universal fizic: nimic nu pierde în natură, numai se schimbă. Binele, răul moral, virtutea, vină și păcatul nu se perd fără rezultat. Efectul binei și a răului se extinde mai departe în imprejurime și esență, puterea împărtășește mai departe. Deci binele va avea rezultat asemenea lui, așa bun, rău rău.

(Va urma.)

Ad. Nr 4036/1906.

Consemnarea

manualelor recomandate pentru întrerbuințare în școalele poporale confesionale din dieceza Aradului pentru anul școlar 1906/7.

1. Istorioare morale de Dr. P. Barbu ediț. III-a	30	fil.
2. Istorioare biblice "	30	"
3. Istorioare bisericesti "	30	"
4. Catehizm "	40	"
5. Abc-dar carte de cetire de I. Moldovan consorții ediția V-a	40	"
6. Abc-dar după metoda sunetelor VII de I. Vuia ediția I-a	40	"
7. Instrucțiune referitoare la abc-darul după metoda sunetelor VII ediția I-a	80	"
8. Carte de cetire pentru clasa a doua de I. Vuia ediția I-a	36	"
9. A doua carte de cetire pentru clasa a doua de I. Groșorean ediția III-a	40	"
10. Carte de cetire pentru clasa 3—4 de I. Vuia ediția I-a	50	"
11. A treia carte de cetire de N. Ștef consorții ediția I-a	60	"
12. A patra carte de cetire de I. Groșorean și consorții ediția I-a	60	"
13. Carte de cetire pentru clasa 5—6 de I. Vuia ediția I-a	60	"
14. Carte de învățătură pentru școalele de repetiție de I. Vuia ediția I-a	1.50	"
15. Gramatica română de I. Groșorean ediția I-a	40	"
16. Gramatica română pentru clasa 3, 4, 5 și 6 de I. Vuia ediția I-a	60	"
17. Curs practic de istoria literaturii române de Iosif Stancu ediția I-a	40	"
18. Exerciții intuitive române-maghiare de I. Vancu ediția I-a	50	"
19. Curs practic de limba maghiară de I. Vuia ediția I-a	60	"
20. Limba maghiară de Groșorean și Moldovan partea I ediția I-a	50	"
21. Limba maghiară de Groșorean și Moldovan partea II ediția I-a	50	"
* 22. Curs practic de aritmetică și geometrie		

* Sub tipar.

pentru 2, 3, 4, 5 și 6 ale școalei primare de Iuliu Vuia	
23. Geografia comitatului Arad de D. Medrea ediția I-a	70 "
*24. Elementele din geografie și constitutie pentru clasele 3, 4, 5 și 6 ale școalei primare de I. Vuia	"
25. Geografia Ungariei de Iosif Stanca ediția I-a	30 "
26. Istoria Ungariei de Iuliu Vuia ediția I-a	40 "
27. Istoria naturală " " " "	60 "
28. Economia ratională " " " " I-a	56 "
29. Fizica de I. Dariu Brașov	60 "
30. Din liturgica bisericii gr. or. rom.	60 "
31. Din istoria biblică pentru școalele poporale	20 "
32. Tabele de cetire după metoda sunetelor VII garnitura cu 5. cor. — plus 72 fil. porto poștal. Se capătă numai la autorul Iuliu Vuia învățător. Nagy Komlos (Torontál megye).	

Lista acestor manuale e obligătoare în felul că dintre manualele recomandate de aci pentru aceeași clasă, învățătorul are să și-l aleagă pe acel ce l-a aflat de cel mai potrivit elevilor săi.

Se interzice totodată întrebuitarea de manuale diferite, ori dela diferiți autori, din unul și același obiect în aceeași clasă.

Toate manualele înșiruite mai sus se astă la Administrația Tipografiei noastre diecezane, de unde pot fi procurate.

Arad, la 1/14 August 1906.

In absența și din încredințarea
P. S. S. Dului Episcop:

George Popovici
referent consistorial.

Calendarul diecezan pe anul comun 1907.

In editura tipografiei diecezane gr. or. române a Aradului e deja gata și se poate avea și procură atât dela administrația tipografiei diecezane Strada Batthyányi Nr. 2, cât și dela librării cu preful de 40 fileri (20 cr.).

Se extinde pe 15 coale de tipar garmond și cuprinde afară de partea calendaristică, calendar economic, șematismul mitropoliei, gr. or. române în general și al diecezei Aradului în special, cronologia pe anul 1907, sărbători și alte zile schimbăcioase, posturile, anotimpurile, intunecimile etc. Genealogia caselor domnitoare, târgurile din Ungaria după datele cele mai nouă, instrucțiuni postale și telegrafice etc., iar în partea literară:

A luă lumea 'n cap, de George Coșbuc. De de mult, de marele poet Octavian Goga. Două iubiri de eminentul nostru prozător I. Agârbiceanu. Sărbătoare, de Maria Cioban. Tot pașul omului să fie cumpenit, de zelosul nostru învățător I. Grofșorean. De mult și în sat la noi, de Gh. din Moldova. Povestiri de Diaconul. Păstorii și Plugarii, de Vasile Alexandri. Biserica catedrală din Sibiu, de Gh. Tulbure. Doina dela Vașcău (Bihor), de Vasile Sala. Fiul cel perdut, de Iosif Stanca. Însotirile economice, de Dr. P. Cioban.

Sentinje glume și anedote. Cîșee din viața noastră bisericăescă. Inserate și reclame de tot felul.

Îl recomandăm cu multă căldură tuturor oamenilor cu carte, îndeosebi preoficei și învățătorimei noastre, căci în calendarul acesta pe lângă preț de 40 fil., astă și o carte de lectură prețioasă și plăcută și un indreptar sigur în afacerile administrative ale bisericii și școalei noastre.

Cei ce primesc spre desfacere mai multe exemplare din acest calendar unicul și oficios în dieceza noastră și le solvesc la timpul indicat de noi primesc ca rabat 20% dela prețul calendarelor, de asemenea an de an și un

Calendar de părete

după ambele stiluri cu scălu timbrelor, care e absolut indispensabil pentru oficialele bisericești-scolare și poate fi un document de părete în casa fiecărui creștin.

CRONICA.

Știre personală. P. S. Sa Episcopul nostru diecezan a plecat Joi la Sibiu, unde va lua parte la ședințele fundației Gozsdu.

—P. C. Sa protosincelul Roman R. Ciorogaru, director seminarial s'a reîntronat dela băile din Karlsbad.

Asenările în comitatul Aradului. In comitatul nostru se vor ține asenările pentru anul 1906 în zilele dela 10 Octombrie până în 13 Noemvrie în modul următor: Cercul Chișineului: Octombrie 10, 11, 12 și 13. Cercul Aletei: Octombrie 15, 16 și 17. Cercul Hălmagiului: Octombrie 19 și 20. Cercul Borșeștilor: Octombrie 22, 23, 24 și 25. Cercul Borșineului: Octombrie 27, 29, 30 și 31. Cercul Tarnovei: Noemvrie 2 și 3. Cercul Șirbei: Noemvrie 5, 6, 7 și 8. Cercul Radnei: Noemvrie 10, 12 și 13. Cercul Pecichei: Noemvrie 15, 16, 17 și 19. Cercul Aradului: Noemvrie 9, 10, 12 și 13.

Intrunire colegială! Colegiul cari în anul 1896 au absolvat sf. teologie în Caransebeș sunt rugați conform promisiunii date a conveni pe 23 August 5 Septembrie 1906 la 10 ore, în sf. biserică catedrală din Caransebeș. Bocșa-română în August 1906. Iancu Ișfan Stan Ioan Popovici.

Concurs.

In urma abzicerii fericitului în Domnul fost-ales preot Adam Val și amăsurat dispozițiunilor Venerabilului Consistor de nr. 4187/1906 pentru îndeplinirea definitivă a parohiei Leasa protopreiv Halmagiului se scrie concurs, cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia "Biserica și Școala".

Emolumentele sunt: 1 Birul parohial de 40 măsuri de cucuruz în boambe. 2. Venitele stolare uzuale și adeca: a) Dela înmormântări mari 6 cor. dela cele mici 3 cor. b) Dela botezuri cu feșanie 1 cor. c) Dela cununie 6 cor. d) Atestat în cauza căsătoriei civile 2 cor. e) pentru liturgie și maslu căte 2 cor. f) slujbe la bolnavi 1 cor. 3. Intregirea dela stat conform eva- lificării alegăndului. 4. De locuință va avea a și îngrijii alesul pe spesele sale proprii.

Dela recurenți să poftesc evaluării preșcrise pentru parohiile de clasa III, cei cu evaluări superioare însă vor fi preferați. Recursele instruite conform §-ului 13 din „Stat. Org.” și adresate comitetului parohial din Leasa sunt a se subține pe calea oficiului pătrezv. al Hălmagiului (Nagy-Halmág). Doritorii de a ocupa aceasta parohie sunt poftiți că în sensul §-lui 18 din „Regulam.” să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Leasa spre a-și arăta desteritatea în cântare și predicament făcându-se astfel cunoscuți poporului.

Din ședința comitetului parohial din Leasa ținută la 6/19 August 1906.

Comitetul parohial.

În conțelegerere cu mine: Cornel Lazar, protoprezbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Burda** în tractul Beiușului se scrie concurs cu termin pe **17/30 Sept. a. c.**

Emolumentele sunt cele cuprinse în coala de față: B. și anume: a) pământ parohial 5 jughere catastrale și 660 stângeri □ b) bir prețesc căte o bradie cucuruz dela 70 numere de case c) stolele îndatinat d) întregirea dela stat pentru cei fără 8 clase 740 cor.

Recurenții vor avea a-și trimite petițiunile conform Regulamentului până la termin la subserisul protopop.

Beiuș la 14/27 Aug. 1906

În conțelegerere cu com. paroh. Vasilie Papp protopop.

—□—

1—3

Pentru stațiunile învățătoarești subsemnate se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare, și anume:

1. S. Lazuri, cu salar 600 cor. cu toate emolumentele computate.

2. Pocoala: 100 cor. în bani, 5 cubule cucuruz, 6 metri lemn, arândă unui pământ 25 cor. din fundația „Mihaiu” 50 cor. și venitele cantorale. Pentru întregirea salarului se va recurge la stat.

Recurenții vor avea a-și trimite petițiunile conform Regulamentului în terminul prescris la oficiul protopopesc având a se prezenta la sf. biserică vreodată până la termin.

Beiuș 14/27 Aug. 1906.

Vasilie Papp protopop.

—□—

1—3

Pentru parohia vacanță **Călugări** din tractul Vașcoului se scrie concurs cu termin de alegere pe **24 Sept. v. a. c.**

Salarul e: 1. Dela 180 numeri de case 180 brădii de bucate, grâu și cucuruz; 2. Stolele uzuale și anume: dela înmormântări mari 4—0 cor.; sub 7 ani 2 cor.; dela botez 1 cor.; slujbe mici 80 fil.; liturgii 1 cor. 40 fil.; alte venite circa 56 cor.; dela cununii 6 cor.; extrase căte 2 cor.; 3. Întregire dela stat pentru preot sub 8 clase 635 cor. 30 fil. iar pentru cei cu 8 clase 1435 cor. 30 fileri; 4. De cvartir se va îngrijii parohia.

Reflectanții la aceasta parohie sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare la sf. biserică de acolo, iar recursele ajustate în regulă și adresate comitetului parohial sunt a se trimite M. O. D. Moise Popovici adm. protopopesc în Segyest p. Rieny Bihor.

Comitetul parohial.

În conțelegerere cu: Moise Popovici, adm. pprezbiteral.

—□—

1—3

Pentru stațiunea învățătoarească **Ștei** din tractul Vașcoului se scrie concurs cu termin de alegere pe **1 Octombrie n. a. c.**

Salarul împreunat cu acest post e: 1. Dela parohia Ștei, în bani 400 cor.; 2. Dela stat 200 cor. Acest ajutor se va cere îndată după alegere. Cvințările se vor acoperi dela stat. Până la edificarea scoalei parohia se va îngriji de cvartir.

Ceice doresc a ocupa aceasta stațiune sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare la sf. biserică din Ștei, iar recursele adre ate comitetului parohial sunt a se trimite până la 31 Sept. n. M. O. D. Moise Popovici adm. protopopesc în Segyest p. Rieny.

Comitetul parohial.

În conțelegerere cu: Moise Popovici, adm. pprezbiteral.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea în mod definitiv a postului învățătoresc dela școală gr. ort. română din **Beznea** pprev. Peșteș, prin aceasta se deschide concurs, cu termin de **30 zile** dela prima publicare în Organul oficios „Biserica și Scoala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Prin repartiare pe comuna biserică 600 cor. 2. 24 metri de lemn, din cari se va încălzi și sala de învățământ. 3. Întregirea din visteria statului, până în curgere, 200 cor. 4. Cvartir corespunzător cu grădină de legume, și un grajd pentru vite.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați, ca recursele lor, ajustate cu documentele prescrise de evaluare, adresate comitetului parohial din Beznea, să le înainteze Prea. On. oficiu pprezbiteral în Birtin, u. p. Rév, în terminul concursual; dânsii până cu 8 zile înainte de alegere, să se prezinte în sf. biserică din Breznea spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Cei cu pregătiri superioare sunt preferați. Alesul fără alta remunerare, va provedeă cantoratul în biserică. Dat în ședință com. par. gr. ort. român din Breznea, ținută la 6/19 Aug. 1906.

Ioan Cămpian Teodor Tonțiu
par. pres. com. par. not. com. par.

În conțelegerere cu: Alexandru Munteanu protoprezbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătoarești din **Minead**, se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Scoala”.

Emolumentele sunt: 800 cor. și anume: dela parohie 1. În bani gata 200 cor. 2. 8 htl. de bucate (jumătate grâu jumătate cucuruz). 3. Scripturistica 5 cor. 4. Lemne la școală și învățător 20 metri prețuite în 40 cor. 5. Pentru conferință 6 cor. 6. Cvartir și grădină, iar restul de salar se va acoperi din sperativul ajutor dela stat, pentru care se va înainta rugarea, îndată ce va fi ales învățător. Alesul va fi obligat a ține regulat școala de repetiție, a conduce strana în biserică având a cânta cu școlarii cântările liturgice și tot el va avea a solvi dările publice, precum și echivalentul.

Recurenții sunt poftiți a-și înainta recursele ajustate conform Regulamentului și adresate comitetului parohial în terminul de sus P. O. oficiu ppezbiteral rom. din Buttin (Arad m.) având a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Minead, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegerere cu: Ioan Georgia pprezbiteral insp. școl.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunei de învățătoare la **școală tractuală de fete** din **Hălmagiu** pe baza ordinelor Vener. Coosistor diecezan de nrri 41. 6/1905 și respective 729/1906 se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Scoala”.

Emolumentele sunt: 1. În bani gata 600 cor. dela comunele aparținătoare școalelor tract. din nota-

riatele Hălmagiu, Hălmăgel și Bănești. 2. Să până la regularea definitivă a cestiuniei cvartirului, cam deodată 80 cor. relut de cvartir din cassa bisericii din Hălmagiu. 3. Pentru lemnă focale, din care este a se închizi și sala de învățământ dela comunele apartinătoare 80 cor și dela parohia Hălmagiului 10 cor. 4. Pentru conferință 15 cor. 5. Scripturistică 10 cor. 6. Uzurocul unui $\frac{1}{2}$ de intravilan grădină. 7. Cvinceanul prescris după înmplinirea alor 5 ani la școala tractuală.

Doritoarele de a ocupa aceasta stațiune vor avea a subșterne rugările adjustate cu toate documentele prescrise de lege, precum și un document despre aceea, că sunt în stare de a propune și lucrul de mână fetișelor adresate com. prezviteral din Nagyhalmág. Totodată sunt poftite a se prezenta sub durata concursului în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Hălmagiu, spre a se face cunoscută publicului.

Din ședința comitetului prezviteral al Hălmagiului ținută la 5/18 Aug. 1906. Comitetul prezviteral.

În contelelegere cu mine: Cornel Lazar prezv. insp. —□— 1—3

Pentru îndeplinirea parohiilor vacante subsemnate se scrie concurs conform concluzelor consistoriale de sub nrri 1440 și 1466 a. c. pe lângă următoarele emolumente:

1. *Miezies*, precum se vede din coala de fass. B. pământ parohial de 2 cubule, bir preoțesc căte o bradie, apoi stolele uzuale, și anume: a) dela botez 80 fil. b) înmormântare 10 cor. clasa I. 6 cor. cl. II. 2 cor. cl III, cei săraci nimică, până la 7 ani 1 cor. mai sus 2 cor. c) cununie 4 cor. cu estras, d) liturgie privată 1 cor. și întregire dela stat. Terminul de alegere 12/25 Septembrie.

2. *Nimăești* postul de capelan, cu jumătate din toate venitele preoțești, care constau din pământ parohial de 13 fug. catarale și trei intravilane; bir preoțesc o bradie dela casă; stolele îndatinate staverite prin comitet, anume: a) îngropăciune mare 10 cor. de mijloc 8 și 4 cor. îngropăciune mică 1 cor. mai sus 2 cor. b) pentru botez 80 fil. c) cununie 4 cor. cu estras d) liturgie privată 80 fil. maslu cu pâne 80 fil. precum și congrua staverită pentru capelani.

Pentru casă se va îngriji viitorul capelan, având comuna a aduce materialul de lipsă terminul de alegere pe 13/26 Septembrie. a. c.

Recurenții vor avea ași trimite petițiunile conform Regulamentului la subscrisul protopop în terminal prescris, având a se prezenta până la alegere în vre-o Duminecă ori sărbătoare la sf. biserică.

Beiuș, la 8/21 August 1906.

În contelelegere cu com. paroh. Vasilie Papp protopop.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea stațiunilor învățătoarești subsemnate se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare, și anume:

1. *Răbăgani* cu salar 600 cor. și cortel cu grădină.

2. *Căbești* în bani 320 cor. 12 cub. bucate, venite cantorale, cortel cu grădină.

3. *Săucani* în bani 240 cor. pământ păsunat în 80 cor. stolele cantorale, lemnă de foc, locuință și grădină de legumi, și ajutor dela stat.

4. *Rosia* cu salar de 600 cor. locuință cu grădină și lemnă de foc.

Recurenții vor avea a-si trimite petițiunile cu documentele recerute adresate comitetului parohial în timpul prescris la subscrisul protopop, având a se prezenta la sf. biserică în vre-o Duminecă ori sărbătoare.

Beiuș 8/21 August 1906.

În contelelegere cu com. paroh. Vasilie Papp protopop.

—□— 2—3

In urmă penzionării învățătorului Iosif Sfidean, se scrie concurs pentru ocuparea postului de învățător la școala conf din **O. Gepiș**, protoprezv. Tinca cu termin de alegere pe ziua de **14/27 Sept.** a. c. pe lângă următoarele emolumente: 1. Cortel foarte acomodat nou cu grădină de legume de 400 □. 2. Bani gata 380 cor. 3. Bucate 20 cub. jum. grâu și jum. cucuruz 200 cor. 4. Patru singuri de lemnă din care două pentru învățător două pentru sala de învățământ 48 cor. 5. Pentru scripturistică și conferință 20 cor. 6. Pentru încălzirea și maturarea famulația școalei 24 cor. 7. Venitele cantorale: dela mort mare 1 cor. dela mort mic 40 fileri dela liturgie privată 40 fileri dela masluri 80 fileri.

Dela recurenți se recere să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare la sf. biserică spre a-si arată desteritatea în rituale, cei cu evaluație și bine meritati vor fi preferiti; eară recursele să le trimită adresate com. par. Prea On. domn protopop Nicolae Roxin în Micherechiu (Méhkerék) cel mult până în ziua de 10/23 Septembrie.

Din ședința comitetului parohial din O. Gepiș ținută la 6/19 August 1906.

Marijan Andru,

Ioan Pater, pres. com. par. not adhoc.

În contelelegere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea următoarelor parohii vacante din protoprezviteratul Tinca cotoș Bihor, pe lângă următoarea dotăriune:

1. *Forosig*, pământ arător și fânațe în valoare de 70 cor. dela fiecare casă 30 litre de cereale în valoare de 120 cor. stolele îndatinate și întregirea dotăriunei preoțești statorită dela stat în 1529 cor 70 fil. pentru preoți cu VIII clase.

2. *Hodis*, Pământ și imașiu valorat în 60 cor., dela fiecare casă căte 30 litre de cereale valorate 100 cor. stolele îndatinate, cvartir liber, și întregirea dotăriunei dela stat statorită la suma de 1459 cor. 52 fil. pentru preot cu VIII clase.

3. *Tinca*, 1., dela 47 numeri de case care nu posede pământ căte 2 cor. 2., dela 20 numeri de case care posed pământ căte 30 litre de cereale parte grâu parte cucuruz 3., 4 jughere pământ arător valorat în 110 cor. 4., Casa parohială sub un acoperemant cu biserică și școala. 5., stolele îndatinate și întregirea dotăriunei preoțești dela stat statorită la suma de 1321 cor. 16 fil. pentru preoți VIII clase.

4. *Valea-mare*, 9 lanțuri de pământ valorat în 60 cor., dela 50 numere de case căte 30 litre de cucuruz, stolele usuate și întregirea dotăriunei statorită dela stat în suma de 1574 cor. Terminul de alegere să desige în toate comunele pe ziua **8/21 Sept.**

Recurenții sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în parohie spre a-si arată desteritatea în cele rituali, ear recursele lor instruite conform regulamentului pentru parohii adresate respectivei comitete parohiale să le subștearnă subscrisului prezviter cel mult până în 3/16 Sept. a. c.

Să observă că în toate parohiile, dările publice au să le solvească respectivi preoți, ear în școalele din parohii sunt datori a catehiză fără a pretinde dela parohie vre-o dotăriune.

Comitetele parohiale.
În contelelegere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea parohiilor vacante subsemnate se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare, și anume:

1. *Corbești*, emolumentele sunt: casa parohială, 10 jughere pământ, bir preoțesc $\frac{1}{2}$ măsură, câte o zi de lucru, stolele îndatinat și întregire dela stat, precum se află în coala de fasiuni B.

2. *Luncaspriz*, cu venitul cuprins în coala B, de fasonare, adeca: 5 jughere pământ arător, 14 jughere pășune, bir preoțesc, zile de lucru, stolele usuale și ajutorul dela stat staverit.

Recurenții sunt avizați a-și trimite petițiunile conform Regulamentului în Beiuș la subscrisul protopop în timpul prescris, iar până la alegere a se prezintă la s. biserică în vre-o Duminecă ori sărbătoare.

Beiuș 1/14 August 1906.

În conțelegere cu comitele par. V. Papp protopop

—□— 3—3
Pentru îndeplinirea postului învățătoresc cantoral din **Sititelec** cu termin de alegere pe **29 Aug.** (II Sept.) a. c. pe lângă următorul salar dela comuna bisericăescă:

1., bani gata 20 cor. 2., $13\frac{3}{4}$ jugere catastrale pământ ori în bani 240 cor. 3., dela comuna politică pentru lemn 36 cor. din care se va încărzi și școala 4., stolele cantorale, și 5., cvartir liber. Pentru învățătorul calificat se va cere întregirea salarului la 800 cor. și cvinvenal dela stat. Dările publice are să le solvească învățătorul.

Reflectenții au să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică de acolo spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, iar recursele lor adresate comitetului parohial să le subștearnă subscrisului protopop, până la 27 Aug., (9 Sept.) 906.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

—□— 3—3
Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresc dela școală confesională gr. or. rom. din comuna **Gurbediu** inspectoratul Tincei cu termin de alegere pe **8/21 Septembrie** 1906.

Emolumentele sunt: 1. Locuință cu 2 chilii culină cămară și supraedificatelor și grădină. 2. 4 jughere de pământ arător, sau ca arândă pentru dânsul 100 cor. 3. Dela 259 numere de casă câte o jumătate măsură bucate parte grâu parte cucuruz, sau pentru fiecare jumătate măsură 1 coroană. 4. Pentru lemn 173 cor. 5. Scripturistică 19 cor. 6. Pentru tăierea lemnelor 19 cor. 7. Pentru incassarea salarului învățătoresc 38 cor.

Se observă că alegândul învățător va purta și agendele cantorale în sf. biserică și la înmormântări de unde va primi remunerăriune dela mort mic 40 fil. iar dela mort mare 2 cor.

Recurenții cu 4 clase gimnaziale vor fi preferați. Recursele ajustate conform Statutului Organic și legii de instrucție și adresate comitetului parohial să se transmită până la 3/16 Sept. a. c. Oficiului protoprezviteral în Micherechiu (Méhkerék) iar reflectenții să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sărbătoare la sfânta biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial din Gurbediu ținută la 23 Iulie 1906.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea stațiunilor învățătoresc subsemnate se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare, și anume:

1. *Sitani* cu salar de 600 coroane.
2. *Luncaspriz* 400 cor. și ajutor dela stat.
3. *Coșdeni*, în bani 150 cor. bucate 15 cubule, lemn 16 metri, stolele cantorale și ajutor dela stat.
4. *Dragoteni*, în bani 120 cor. pământ 6 jughere 140 cor. lemn de foc și întregire dela stat.

Recurenții sunt avizați a-și trimite petițiunile cu documentele recerute adresate comitetului parohial în timpul prescris la subscrisul protopop în Beiuș, având a se prezenta în vre-o Duminecă în sf. biserică.

Beiuș 1/14 August 1906.

În conțelegere cu com. paroh. *Vasile Papp* protopop.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresc din **Minis**, prin aceasta se scrie concurs cu termin de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt: 1. Bani gata 800 cor. 2. Pentru opt stângeri de lemn, din cari se va încărzi și sala de învățământ, 240 cor. 3. Curatorat 40 cor. 4. Scripturistică și facerea reparației cultului 20 cor. 5. Pentru conferințe 20 cor. 6. Răscumpărare din izlaz 28 cor. 7. Cvațir cu grădină. 8. Dela înmormântare mică 60 fil.; dela cea mare 1 cor. 20 fil.; cu liturgie 2 cor.; dela parastas 1 cor.

Doritorii de a ocupa acest post se avizează, că recursele ajustate cu documentele prescrise de calificare și cu certificat relativ la capacitatea de a instrui și conduce cor, adresate comitetului parohial din Minis, să le suștearnă Prea On. Oficiu pprezviteral rom. gr. or. din M. Radna, iar dânsii să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Minis, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Se notifică, că cel ales va avea să conduce cântările în biserică, școala de repetiție, apoi să instrueze în cântările bisericesti în fiecare an cel puțin 2 tineri — în mod gratuit. Dările după beneficiu le va solvi învățătorul. Cvinvenalul îl va primi numai după serviciu neintrerupt de 5 ani în comună.

Minis, la 2/15 August 1906.

Comitetul parohial.

În absență și din incredințarea pprezviterului tractual, în conțelegere cu mine: *Iosif Vuculescu*, paroh asesor scaunal.

—□— 3—3

Licitățiune minuendă.

Pe baza încreșterii Ven. Consistor diecezan de Nr. 3268—1906 și în conțelegere cu protoprezviterul tract. P. O. D. Cornel Lazar, prin aceasta se scrie licitație minuendă pentru renovarea bisericei (de lemn) din **Steia** (p. Alvácsa) și acoperirea turnului și a acoperișului cu tinichea plev. cu termin pe ziua de **19 Sept. (2 Oct.)** a. c. oara 10 a. m. la fața locului în Steia. Prețul esclamării 3024 cor.

Doritorii de a întreprinde acest lucru, la începerea licitației au să depună un vadu de 10% în bani gata ori în papire de valoare acceptabile.

Ceice vor lua parte la licitație nu pot pretinde rebonificarea speselor de călătorie ori diurne nici la un caz.

Proiectul de spese, planul renovării și celelalte condiții de licitație se pot vedea până la terminul susarătat la cond. ofic. par. Ioan Stefea preot cu locuință în Târnava (p. Alvácsa).

Din ședința comitetului paroh. din Steia ținută la 20 Iulie v. 1906.

Comitetul parohial.

—□— 1—3

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistor diecezan de dtt 4 iulie 1906 st. v. Nr. 2584 R. ex. 1906 și în conțelegere cu domnul protoprezbiter tracual, prin aceasta se scrie licitațione minuendă pentru zidirea de nou a bisericii gr. or. rom. din **Cacova** (Kákova cottul Krassó-Szörény) pe ziua **3/16 Septembrie** 1906 la 3 ore d. a. în localitățile școalei din loc.

Prețul de examinare este 71,501 cor. 63 fil.

Doritorii de a întreprinde acest lucru, au să depună vadiul de 0% în bani gata sau obligațiuni de stat, înainte de începerea licitației.

Numai acei întreprinzători se vor admite la licitațione, cari sunt evaluați în arta zidirii și vor da revers comitetului parohial că cunosc pe deplin atât planul și specificaționea de spese și măsuri, precum și condițiunile de licitațione, care până la ziua licitației se pot vedea la Oficiul parohial din loc.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a preferi pe măiestrii întreprinzători probati și experti, despre a căror prestațione și-au câștigat deplină convingere.

Dat din ședința comitetului parohial ținută în Cacova la 23 iulie (5 Aug.) 1906.

*Ștefan Lipovan,
pres. com. par.*

*Ioan Cioc,
not. com. par.*

3-3

Cărți de școală.

Se aduce la cunoștința d-lor profesori și învățători, că manualele de școală, scrise de reposatul profesor Dr. Ioan Petran, cărți aprobată atât de Venerabilul Consistor cat și de înaltul guvern, se capătă și mai departe la d-na văd. Aurelia Dr. Petran, în Arad, strada Lázár-Vilmos nr. 4.

Manualele cari se află de vânzare sunt următoarele:
 Gramatica română pentru învățământul secundar Etimologia, prețul . . . . . 2.—
 Gramatica română pentru învățământul secundar Sintaxa prețul 1.50
 Gramatica elementară pentru clasa III. prețul 30
 Gramatica elementară pentru clasa IV. prețul 60
 Profesorii și învățătorii primesc rabat 20% 3-8

„Janus” institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
 s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili,
este cel mai vechiu „Institut mutual de asigurare pe viață”
 pentru Austro-Ungaria.

Se bazează pe legile mutualității în puterea cărora accidentul capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

Premii ieftine. Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duel și sinucidere după 5 ani.
Asigurare gratuită pentru caz de războiu. — Fără timbru de poliță și taxă de stat — Plătire la moment.

Starea de asigurare 111.000,000 cor.

Sumele de asigurare plătite până acum 56.000,000 cor.

Informații îndatoritoare dă:

Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabric

Lerchengasse Nr. 17. (N-rul Telefonului: 422).

(24)

Tiparul și editura tipografiei diecesane din Arad Redactor responsabil: — **Roman R. Ciorogariu.**

Specialist în pălării preotești.

Cercetașii marea prăvălie

alui

Sommer Jozsef

Arad, Strada principală în palatul bisericei romano-catolice,

Fondată la anul 1863,

în care vor află îndeosebi domnii preoți:

pălării preotești

de calitate deosebite și dela cei mai experți măiestri, cu prețurile cele mai ieftine ce există. Pe lângă aceasta on. public român va găsi în marele magazin pe lângă serviciu propt, având de conducător al prăvăliei pe un român, ca on. clienți să fie pe deplin mulțumiți, următoarele articole:

pălării de tot soiul, cilindre și clac, cămeși de vară, gulere, manete, mănuși de vară, cravate, ciorapi, bastoane umbrele, etc.
 din fabricile cele mai renumite franceze și engleze.

Sperând, că on. public român din loc și provincie mă va onora cu vizitele sale punându-și totătă increderea în firma prăvăliei mele semnez cu deosebită stimă:

1—3

Sommer Jozsef.

Specialist în pălării preotești de tot soiul.

„Janus” institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
 s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili,
este cel mai vechiu „Institut mutual de asigurare pe viață”
 pentru Austro-Ungaria.

Se bazează pe legile mutualității în puterea cărora accidentul capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

Premii ieftine. Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duel și sinucidere după 5 ani.
Asigurare gratuită pentru caz de războiu. — Fără timbru de poliță și taxă de stat — Plătire la moment.

Starea de asigurare 111.000,000 cor.

Sumele de asigurare plătite până acum 56.000,000 cor.

Informații îndatoritoare dă:

Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabric

Lerchengasse Nr. 17. (N-rul Telefonului: 422).

(24)